

In 't Giesbaargs

Luc VAN SCHOORS

S

(aanvullingen en vervolg)

snee: 1. wonde “Een ferme snee in manne vinger.” 2. snede brood “Ik hè mè een snee of drau genoeg.” 3. vagina

De dieë/den dieën es op snee of doeër zit snee achter die is in vorm **snel** knap, mooi ogend “Een snelle poppe”

snoebe vrouw met nors aangezicht
snoek hein beet hebben, iets (onverwacht) toch nog kunnen bemachtigen

snoer 1. elektriciteitsdraad 2. strop “'t konaun zat in 't snoer vast.”

Van 't snoer hein het zitten hebben; de dupe zijn van iets.

Een(ferme) snoere op hein erg dronken zijn. “'k bè van nacht mè een vrieë snoere op, thuijs gekommen, 'k was zü zat as een hoere.”

snoezje norske vrouw syn: *snoebe*
sn^uijen/snaujen [sn^uε-ɪ:n] [sn^uɑ-ɪ:n]

1. snijden. “'k hen in man hand gesnejen mè e patattemesken.”
2. deel van weekloon achterhouden als drinkgeld “Zan pré afgeen zonder te sn^uijen.” 3. patroon-snijden “De klieërmoeëker moest de frak nog sn^uijen.”

snok 1. korte krachtige ruk 2. elektrische schok

snottebelle: 1. snot, neusvocht 2. snotneus

snotneuze: bengel, kwajongen z.o.: *deugniet*

snotvallinge verkoudheid gepaard gaand met lopende neus

snutjen [snœtʃən] snuitje, neusje:

Let in 't snutjen hein in het snotje hebben, er lucht van hebben, iets in de gaten hebben, syn: “in de mot hein”

snuttink: geweven of gehaakte driehoekige of rechthoekige schouder- of hoofddoek voor vrouwen, nu volledig in onbruik geraakt; soort stola.

soepappe ventiel (>Fr: soupape)

soepe 1. soep 2. gemeen volk z.o.: *poosse, rasdepiek, krapuul, soorte*

soepkieken 1. soepkip 2.

scheldwoord

soesjken strookje van een ticket dat dient afgescheurd te worden (> Fr: souche)

soeëviesj [su-œviʃ] 's avonds

sokker^uei / sokkerau [søkər^uε-ɪ:] [søkərɑ-ɪ:] cichorei, syn: *café de Lessines*. Vandaar de uitdrukking:

Ge kunt er Lessen in zien: slappe koffie

solfer: zwavel. “Giesbaargen was vrüger gekend ver zan solfersteksk esfabrieken.”

sollement: fundering van een gebouw.

sollesteren: solliciteren “Ajee gesollesteerd v'r e plusjken op stadhaus.”

solveren: beschermen “De konteur van 't woeëter solveren v'r de vorst.”

sos: socialist (scheldnaam) z.o.: *zjeef, blaän, zwarten, grüñ*

sossisje [sɔsiʃə] 1. braadworst “Ruë kuëlen me sossisjen ... mmm, goed jong!” z.o.: *servola*

soorte gemeen volk, z.o.: *soepe*
smaärisj [smæriʃ] 's morgens “smarisj en soëvisj gink a mé zannen hond isj wandelen.”

spaän [spa:ən] spouwen, braken

Spaärs zan haärs: baby's die braken na het zogen blijven in leven.

spaärken [spa:ərkn] 't Spuwerke (fontein bovenaan de Brugstraat)

spannen
't zal der gó spannen daar dreigt spanning, ruzie

spante plotseling opkomende krampen, hoestbui, pijnscheuten “Ze kraugt were een spante in heuren bauk.”

spasj(e) [spaʃə] spets, spat.

“'t Er hangt een spasje more op zan broek.”

spasjen [spaʃən] spetsen, bespatten “Hier meugde nie mè woeëter spasjen, zenne.”

spasjenat [spaʃənət] kletsnat “A was spasjenat mè deur die gazje règen te drasjen.”

spatj ma 't spijt me, sorry

speen aambeien “'k zit met speen, en zjieëre da dat doet!”

spèjen [spɛən] ongekamd haar “Zan hoeër hangt in spèjen.”

spek 1. snoep, likstok, lolly 2. vet varkensvlees “Een skelle spek bakken.” syn: *laar* (>Fr:lard)

spel 1. speling “Der zit spel op da roelement” 2. geslachtsdelen “A lag mè zan spel bluët.”

Veel spel moeëken van iet: veel drukte maken om niets

Da'es g'arranzeerd spel: een zaak die reeds bij voorbaat is geregeld

spelen

Mè iemand zan voeten/kluëten

spelen: iemand voor de gek houden

Alles nor binnen spelen: alles opeten

spellekussen speldenkussen, kantkloskussen

spene speen, tepel van koeienwier
spenne spin syn: *spennekop(e)*
spennekop(e) spin

Z'heet een spennekope in heuren boeërd: gezegd van een vrouw die nog geen geslachtsverkeer heeft gehad.

spennekopenette spinneweb
spiederer haasten, er van onder muizen “*A spiedeger hem der vanonder.*” z.o. *spoejen*

spieëkelbak [spi.əkəlbak] spuwbak in café ten behoeve van (voornamelijk) de tabakkauwers. “*A spieëkeldege zan vaule toebaksjieke vlak nèvest de spieëkelbak.*”

spieëklen [spi.əkəln] spuwen
spieksel speksel

spieëte [spi.ətə] spuit, tuinslang
spietjen [spitʃən] spuitje, injectie “*‘t za gieën zjieëre dūn, ‘t es mor e klaän spietjen.*” syn: *piekure*

spinoeël [spinu.ɛl] levendig meisje z.o. *spinokkel*

spinokkel levendig kind

splet 1. greppel, voor “*Veur da je begint mè groeëven moe j'ieëst een skuën vore moeëken*” 2. vagina syn: *splete*

spoeësj [spu.ɛʃə] 1. marge 2. kaft van een schrift 3. spatie 4. pagina “*Op d'hoevilsjte spoeësjje za je gau on 't lezen?*”

't Stond in de malske spoeësjje: een publiek geheim. Het weten van horen zeggen (*De malske spoeësjje* is een fictieve krant)

spoeësjemen [spu.ɛʃəm] kaften “*Ge moet a skoolboeken nog spoeësjemen.*”

spoesj vlekje “*Za wezen stond vul spoesjkisj.*”

spoejen spoeden, zich haasten “*spoedj a*”

spulinge/spoelinge [spylɪŋə] afval van brouwerijen dat tot veevoeder dient, ook flauw bier:

“*N'r wa smokt da bier? 'T es zeker twieëde of derde spulinge.*”

sprange soort doel: ijzeren, gebogen U-vormige staaf, hoogte

+/- 70 cm, gebruikt om de bol bij het sprangbollen te laten doorrollen.

sprikmasjien [sprɪkmaʃin] 1. grammofoon 2. persoon die zeer snel spreekt

sprok broos en gemakkelijk breekbaar, broos. syn: *sprokkig*
spriet gulp “*doe da spriet toe, fleus es de vogel go vliegen.*”

sprietel mager mannetje
sprinkutjen [sprɪŋkœtʃn] onooglijk kleine woning “*Zan haus es m'r een sprinkutjen.*”

spuinsjketaarve [spœ.ɲʃkəta.rvə] maïs (Spaanse tarwe)

spükke [spykə] haarstukje, toupetje z.o.: *parükke*

staal: *stal*

A stoeët op ne goeie staal: wordt gezegd van iemand die niet mager is.

stanne 1. koperen kuip, inhoud 100 l, waarin de was werd opgewarmd. z.o.: *douche* 2. vat (voor melk, regenwater, ...)

stammenee café (>Fr. *estaminet*)

starre 1. ster 2. hoofd “*Ajès mè zan starre tegen de deure geluëpen.*”

Iet in zan starre kraugen/kr'ijgen: plotselinge tevens ondoordachte beslissing nemen. “*A kreeg het in zan starre om ne motto te kuëpen.*”

steek: 1. steek, 2 in de betekenis: **Ajès nog te steek om goeiendag te zeggen:** *te lui, te lamlendig, te onverschillig, ...*

steirt 1. staart, syn: *kode* 2. restje “*Ajeet de steirt van de fleske cider opgedronken.*”

steirten iets met aandrang vragen “*Ge moe nie kommen steirten.*”

stekelbeze: *kruisbes*

steksken/stekskisj: *lucifer(s)* syn: *allemetjen*

stempel

Ajes van den aän stempel: *hij is zeer conservatief*

steppen stikken, naaien

stepmasjien naaimachine

sterm^uein/stram^uein [stərm^œε_T:ɪn] [stərmɑ^u:ɪn] vergiet z.o. verz^ueip

stieën [sti.ən] steen

t' En es op gieënen blaü stieën gevallen: het is niet onopgemerkt gebleven, niet in dovemansoren terecht gekomen.

stieënduëd zitten: totaal uitgeput
stieënezal [sti.ənɛzəl] stommeling
stiel ambacht, beroep, vak “*Ne goeie stiel bringt tegewurrig miër op as bureauwaerk*”

stielemaan een (goede) vakman
stientjen brood op steen gebakken stier

As't wil lukken kalft ne stier: met een mirakel is alles mogelijk, dus onmogelijk.

st^uijl/staul [str^œε_T:ɪl] [sta^u:ɪl] zweertje op het ooglid “*Ajee ne st^uijl op zan uëgen, ajee zeker tegen de kaerke gepisjt.*”

stik 1. stuk “*e stik appel*” 2. vat, ton “*e zjieëkstik (beerton)*”

In stik liggen mè iemand een verhouding hebben met iemand.

E stik in zanne meulen hein: in dronken toestand verkeren.

stikbilleken: mannekensblad (blad met kort stripverhaal)

“*Amme nog e kindj woeëren kuptegemen ons stikbillekisj ba d' Avoejkisj (drukkerij Avoux) in de Pènsjstroeëte.*” z.o. *paäken, billeken*

stillekisj geruisloos “*A kwam aä stillekisj ner boven.*”

In de joeëren stillekisj: zeer lang geleden of in een verre toekomst.

stinkers/stinkerkisj afrikaantjes (perkbloempjes) syn. *tagetten* Lat: *tagetes africanus*

stinkoeërd [stinku.ɛrt]

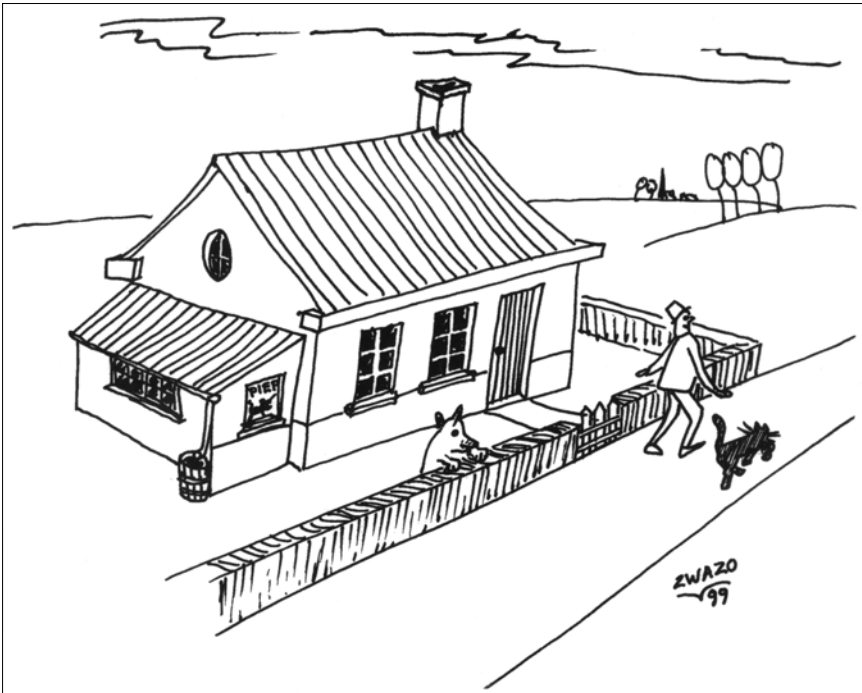
1. stinkaard 2. deugniet “*Gá klaäne stinkoeërd*”

stoeët [stu.ɛrt] 1. de staat 2.

eigendomsinventaris “*Zanne stoeët moeëken*”

Ge kunt er gieëne stoeët op moeëken die is weinig betrouwbaar.

stoefen opscheppen, pochen.

A, B, C, de katte die goe mee, den hond blijft thui's, piep z'ei de mui's in 't skotelhui's.

Ze stoeftege dat heur gat pieptege:

ze was erg aan het bluffen syn:

Aske stoeft moeje deure stoefen.

stoefen opschepper, bluffer

“Stoefers zan uëk meensjken.”

stoeferken sierdoekje in bovenzakje van een vest. Lefdoekje

stoemp 1. stomp 2. aardappelpuree

“stoemp va spinezje mè sossisjen magge ‘k ik geiren.”

stoempe norske, stugge, zwijgzame vrouw

stokkeduëd [støkədyt.ət]

morsdood “Ajëdem stokkeduëd gewarkt/gedronken/geluëpen.”

stommeleirenambacht koppig

zwijgen

stoofb'uize/stoofbauze kachelpijp

störten [størtən] morsen “Pas op, ge za kaffee on't störtten.”

stove kachel, fornuis

striebels luimen, humeurigheid

Ajee zan striebels: hij is slecht geluimd, humeurig.

strieëp humeurig, gek, onnozel

Ajee ne strieëp: hij is niet in zijn gewone doen, hij heeft een minder goede dag.

Ze kraugt were heur strieëpe: ze doet weer onnozel

str'ijen/straujen ontkennen, betwisten, afstrijden “A str'ij het af dat j'ij (hij) da gedoeën heet.”

stringe string garen

Goe zan stringe kunnen trekken: nog goed meekunnen.

A trekt zan string' af: hij werkt zeer hard

stroel watervloed (bij urineren) “Azuë ne stroel, 't was t'ijid das op 't kabinet zoë't”

stroeëbarakke [stru.ətbarakə]

kind dat veel op straat speelt

stront uitwerpselen

Stront, wie heet er a gesketen: wordt gezegd van iemand die zich gewichtiger voordoet dan hij in werkelijkheid is.

't Es stront on 't règenen :

stortregen

strontvliege bromvlieg

strontviole 1. hoogmoedige, arrogante vrouw “E stik stront” syn: *strontmadam*

2. kind dat in zijn broek/luier heeft gedaan “Ga vaule strontviole, g'hèt were in a broek gesketen.”

strontzat erg dronken

struë [stryt.ə] stro

A lutj hem afliëen deur e rot struë: zijn aandacht wordt gauw afgeleid.

Ajès gestorven van struë 't eten:

hij is in armoede gestorven.

str'uik/strauk 1. struik 2. familiale afstamming “Zanne str'uik es a lank “uitgestorven.”

st'uiver/ stauver (eulest'uiver): muntstuk waarmee “pee” of “kanette” geschoten werd.

Ajès gekonnen as ne koeëje

st'uiver: hij staat niet goed aangeschreven.

sturmen [størmən] stormen

Ze sturmt tegen de wend op: ze geurt erg naar parfum.

stuët [sty.ət] stoot

Ne stuët "uihoeëlen: een stomme streek uithalen

s'uikertante/saukertante

[s^œεt.kørtantə] [sa-kørtantə] (rijke) ongehuwde tante van wie men kan erven.

sulkoeërd [søelku.ət] zuring, zurkel

surtoe vooral “Een zegget hem surtoe niet, want a zat er koeëd veure z'ijn.” (>Fr: surtout)

swensjt terwijl “Swensjt dat a wig was, hee ze gieël zan haus leeg g'huldj.” syn: *binsjt*.

swes(sen)deure dwarsdoor “Den baal vloog swesdeur de vaañster.”

Met dank aan:

Emiel Collijns, Jan Coppens, Willy Van Der Maelen, Johnny De Nie, Albert De Taeye, Paul De Backer, Leon de Couvreur, Marcel Van Der Capellen, Lucien van Den Herreweghe, Elie De Mol, Marc Van Trimfont, Herman François.